

4316.

5949

N

W Y K Ł A D

L I C Z E N I A D A T Y

U Ż Y W A N É Y D A W N I E Y

W P I S M A C H

U R Z Ę D O W Y C H , S A D Ó W Y C H I H I S T O R Y C Z N Y C H

P O Ł A C I N I E W Y D A W A N Y C H .

W W A R S Z A W I E

1833.

930

Ar. inw.

4316

Zapozwoleniem Cenzury Rządowej.

W Y K Ł A D.

Dawne przywileie Monarchów Polskich równie iak i Xiążąt udzielnych, Dyplomata mające służyć za dowód nadanéj swobody, zaszczytu, lub majątku, traktaty, ugody, Urzędników publicznych postanowienia, zamiany, rozgraniczenia, kupna, rozmaite tranzakcyje Sądowe, wyroki i wszelkie pisma mające powagę władzy za sobą (a) a nawet prywatne listy,

-
- (a) Do tych pism, o których tu iest wzmianka, używano pieczęci, dla oznaczenia autentyczności pisma, choćby nawet było bez podpisu, bo ta go zastępowała. Te pieczęci starożytne wystawiały osobę (która ich używała), albo wpostawie osoby stojący (*sigilla pedestria*) albo na koniu (*sigilla equestria*): albo też figury allegorycznie zastosowane do dostojności. Używano także pieczęci właściwéj herbu każdego Woie-

są datowane nie podług dnia bieżącego w miesiącu, iak to uskuteczniamy w terażniejszych czasach; ale podług Niedziel i Świąt w Kalendarzu zawar-

wództwa, Xięstwa lub ziemi (zobaczyć o nich można w kalendarzach polskich w końcu wieku XVIII). Takowe pieczęci osobliwie Koronne zawarte bywały w puszcze blaszaney okrągłej z wieczkiem takimże na zawiasie, wypełnione były woskiem żółtym bez przymieszki; lub czerwonym, a czasem czarnym. Gdy pieczęci nie było, pismo uważano za nieważne. Jako najdawniejszy zabytek całkowitey Monarchicznej pieczęci w Polsce przytacza nam F. B. z czasów Kazimierza Wielkiego w Pamięt: Warszaw: tom: 21. karta 473. Archivum naszego Miasta posiada takie pamiątki z 14 wieku. Akta Kapituły Warszaw: teyże Epoki sięgają. Szpital S. Ducha będący pod Zarządem Siotr Miłosierdzia, posiada dobrze zachowane pieczęcie wyciśnięte na wosku z czasów Jana Alberta, Zygmunta 1. i Zygmunta Augusta. Przywileje niektórych Cechów Warszawskich noszą także na sobie cechę starożytności, gdyby wszystkie za rzetelne uważać można. Tak np. Cech Rzeźniczy ma pieczęć wyrobioną z mosiądzu wielkości Zygmunto-wskiego talara, wyobrażona iest w środku glo-

tych. Tak np. przywilej datowany *Feria secunda post Dominicam Laetare*: oznacza że wydany był po Niedzieli czwartey postu czyli Srodopostney w poniedziałek, albo: *ipso Festo S. Priscae* w dniu kiedy Kościoł Katolicki wyznaczył tey Świętey uroczystość; i tak podobnie daley w cią-

wa wołowa pomiędzy dwoma [toporami na krzyż ułożonemi, a pod nimi nóż z rękojeścią poziomo; do koła napis zwyczajnemi literami Pieczenc Cechu Rzeźniczego M. J. K. Starey Warszawy R. P. 1282. Kształtny zabytek tego Cechu jest utworem późniejszych czasów, kiedy o starszeństwo swoje spierały się Cechy w Magistracie Warszawskiem; rzeźba bowiem i kształt liter na pieczęci wyrytych, dziśby Artyscie zaszczyt zrobiły. Napis Jego Królewskiej Mości gdybyśmy na niey położony w skroceniu, wyłożyć chcieli na Jego Xiążęcéy Mości, (albowiem podowczes Warszawa należała do Xiążąt Mazowieckich), jest zawsze niestosowny, gdyż dopiero w 18 wieku tego tytułu Miasta u nas używać zaczęły. Podział sam staréy Warszawy dla rozróżnienia iéy od nowéy, dowodzi późniejszego utworzenia pieczęci.

gu roku kiedy kadencye Sądów przypadały. Nietylko w kraju naszym ale i u postronnych takowy zwyczaj był zachowywany. Powód datowania podobnego pochodził naprzód z naśladowania Rzymskiego Dworu, od którego ie wszystkie Kancellarye Chrześcijańskie Europeyskie przeięły; miał zre. i tę zasadę że do Uroczystości Religijnych przywiązywano pamiątki ważnych czynności ofiarując wszystko na cześć Naywyższego. Ale nayważniejszą przyczyną było że Duchowni umięający czytać i pisać używani do wszelkiah Aktów, kładli daty iakich im Kościelny Kalendarz (gdyż taki tylko w Europie był znany) przez Rzym zalecony używać nakazywał. Od połowy 18 wieku w wszelkiah piśmich rzadszemi się pokazują podobne daty. Czuli późniejsi tę niedogodność i dla tego przy umieszczaniu Święta lub Uroczystości kładli razem dzień miesiąca np. *In octava Corporis*

Christi quae fuit decima sexta Junii.

Dla pragnących dokładnie oznaczyć daty pism z upłynionych wieków i sprostować omyłki w niektórych pismach znajdujące się, wychodzi po raz pierwszy zbiór tablic z sześciu wieków ułożony z objaśnieniem ich użycia. Nie sięgaliśmy daley iak do początku 13 wieku, bo dawniejsze Akta do wielkich osobliwości u nas należą; od tego zaś czasu więcey zabytków pism Urzędowych a razem dla wielu użytecznych ieszcze znaleśdź można. Doprowadzone są do końca zeszłego wieku: gdyż niektóre zobowiązania Urzędowe przed rokiem 1750 przyjęte, sięgają konca upłynionego wieku.

Nie wdaiąc się w obszerne teorye obeymujące zasady Kalendarzy, przystępujemy do prostego wykładu iak dawniej na pismach wszelkich umieszczano daty.

Wyrażano daty w zeszłych wiekach albo podług Świąt stałych albo

też podług ruchomych; do pierwszych należą takie, które każdego roku tegoż samego miesiąca i dnia przypadają, do drugich zależące od wcześniejszego lub późniejszego obchodzenia dnia Wielkanocnego.

Miesiące idące po sobie z liczbą dni zawierają Święta stałe używane w Aktach publicznych.

JANUARIUS STYCZEŃ

MA DNI 31.

- Dnia 1. *Circumcisionis* Nowy rok.
6. *Epiphania* v. *Trium Regum*
Trzech Króli.
18. *Sanctae Priscae* Świętej Pry-
ski.

W tymże dniu *Catedra Sancti*
Petri Katedra S. Piotra.

21. *S. Agnetis* S. Agnieszki.
25. *Conversio Sancti Pauli* Na-
wrocenie S. Pawła.

FEBRUARIUS LUTY MA DNI 28.
W PRZESTĘPNYM ROKU 29.

Dnia 2. *Purificationis* Oczyszczenia
N. M. P. albo Gromiczney.

14 *Sancti Valentini* S. Walentego.

24. *S. Mathiae* S. Macieia. w ro-
ku przestępnym Uroczystość
ta przypadała 25.

MARTIUS MARZEC MA DNI 31.

Dnia 4. *S. Casimiri*. S. Kazimierza. Re-
szta zaś dni liczoną była po-
dług Uroczystości niestałych.

APRILISKWIECIEŃ MA DNI 30.

Wszystkie daty w tym miesiącu
zależą od niedziel przypadających
przed Wielkanocą lub po niej.

MAJUS MAY. MA DNI 31.

Równie iak w poprzedzającym
Miesiącu datowanie skuteczniano po-

dług Niedziel i Uroczystości większych
przypadających po Wielkieynocy.

JUNIUS CZERWIEC MA DNI 30.

Dnia 15. *SS. Viti et Modesti* SS. Wita
i Modesta.

24. *Nativitas S. Joannis Baptistae*
Narodzenie Sgo Jana Chrzciciela.

29. *SS. Petri et Pauli* SS. Piotra i
Pawła.

JULIUS LIPIEC MA DNI 31.

Dnia 2. *Visitatio B.M.V.* Nawiedzenie
N.P.M.

13. *S. Margarethae* S. Małgorzaty.

22. *S. Mariae Magdalenae* S. M.
Magdaleny.

25. *S. Jacobi* S. Jakoba Apostoła:

26. *S. Annae* S. Anny.

AUGUSTUS SIERPIEN MA
DNI 31.

- Dnia 1. *S. Petri ad Vincula* S. Piotra w okowach.
6. *Transfiguratio* Dni Przemienienie Pańskie.
10. *S. Laurentii Martyris*. S. Wawrzyńca.
15. *Assumptionis in Coelum* W niebowzięcie P. M.
24. *S. Bartholomaei* S. Bartłomieja.

SEPTEMBER WRZESIEN
MA DNI 30.

- Dnia 1. *AEgidii Abbatis* S. Idziego.
8. *Nativitatis B. V. M.* Narodzenie P.M.
14. *Exaltationis S. Crucis* Podwyższenie S. Krzyża.
21. *S. Mathaei Apostoli* S. Mateusza.
29. *S. Michaelis Archangeli* S. Michała.

OCTOBER PAZDZIERNIK
MA DNI 31.

- Dnia 4. *S. Francisci Confessoris* S. Franciszka.
15. *S. Hedvigis Electae* S. Jadwigi.
18. *S. Lucae Evangelistae* S. Łukasza.
28. *SS. Simonis et Judae*. SS. Szymona i Judy.

NOVEMBER LISTOPAD
MA DNI 30.

- Dnia 1. *SS. Omnium* Wszystkich Świętych.
12. *S. Martini Pontificis* S. Marcina.
21. *Praesentationis B. V. M.* Ofiarowanie P. M.
25. *S. Catharinae* S. Katarzyny.
30. *S. Andreae Apostoli* S. Andrzeja.

DECEMBER GRUDZIEN
MA DNI 31.

Dnia 6. *S. Nicolai Pontificis* S. Mi-
kołaja.

8. *Immaculatae Conceptionis* Nie-
pokalanego Poczęcia P M.

13. *S. Luciae Virginis* S. Łucyi.

21. *S. Thomae Apostoli* S. To-
masza.

25. *Nativitas Christi Domini* Na-
rodzenie J. Chrystusa.

28. *SS. Innocentium Martyrum*
SS. Młodzianków.

Czytając postanowienia lub iakie-
kolwiek Urzędowe pisma nieznaydu-
jemy aby w datowaniu kładziono in-
ne Święta, które się tu nie położyły;
użycie bowiem innych, w urzędo-
wych pismach jest skazówką niewia-
domości piszącego.

Przed Uroczystościami kładziono
Vigilia; w sam dzień Uroczystości,
ipso Festo: po nich wyrażano dnie, tak
np. Feria secunda post Festum Omni-

um Sanctorum; lub też *in crastino vel postridie*, np. *in crastino trium Regum*, albo w ósm dni po iakiey Uroczystości np. *in octava Corporis Christi* i tak podobnie.

Niedziela każda nazywała się po dług Kościelnego wyrażenia *Dominica*.

Feria secunda Poniedziałek.

Feria tertia Wtorek.

Feria quarta Sroda.

Feria quinta Czwartek.

Feria sexta Piątek.

Sabbatum Sobota.

Niedziele przed Wielkanocą nazywały się IROLIP.: po Wielkienocy CMICREP; dwa te nazwania złożone są z pierwszych liter niedziel po sobie idących iak będzie niżej:

Niedziele i Uroczystości corok się zmieniające zależały zawsze i zależą iak wiadomo od dnia Wielkanocnego, który raz w Marcu drugi raz w Kwietniu i to w rozmaitych dniach dla

różnie przypadającego nowiu księżycą obchódzą.

Lubo od dnia przypominającego nam Zmartwychwstanie CHRYSTUSA można rachować wszelkie dni które pod miesiącami nie są położone; dla łatwiejszego iednak wynaydywania, naznaczyliśmy oprócz pierwszego, stałego punktu, drugi dzień to iest Popielec; Od tych dwoch dni iak Tablica następuiąca pokazuje można oznaczyć każdy dzień w pismach Urzędowych wyrażony, od roku tysiąc dwieście, do tysiąc osmset, tak w latach zwyczajnych iako też przestępnych.

Tablica z Sześciu Wieków zebrana dwóch Uroczystości od których Niedziele Święta w ciągu każdego roku zależą. (b)

<i>R O K.</i>	<i>POPIELC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1200.	23. Lutego	9. Kwietnia.
1.	7. Lutego	25. Marca.
2.	27. Lutego	14. Kwietnia.
3.	19. Lutego	6. Kwietnia.
1204.	10. Marca	25. Kwietnia.
5.	23. Lutego	10. Kwietnia.
6.	15. Lutego	2. Kwietnia.
7.	7. Marca	22. Kwietnia.
1208.	20. Lutego	6. Kwietnia.
9.	11. Lutego	29. Marca.
10.	3. Marca	18. Kwietnia.
11.	16. Lutego	3. Kwietnia.
1212.	8. Lutego	25. Marca.
13.	27. Lutego	14. Kwietnia.
14.	12. Lutego	30. Marca.
15.	4. Marca	19. Kwietnia.
1216.	24. Lutego	10. Kwietnia.
17.	8. Lutego	26. Marca.
18.	28. Lutego	15. Kwietnia.
19.	20. Lutego	7. Kwietnia.

(b) Lata przestępne całkowicie są wypisane.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1220.	12. Lutego	29. Marca
1.	24. Lutego	11. Kwietnia.
2.	16. Lutego	3. Kwietnia.
3.	8. Marca	23. Kwietnia.
1224.	28. Lutego	14. Kwietnia.
5.	12 Lutego	30. Marca.
6.	4. Marca	19. Kwietnia.
27.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1228.	9. Lutego	26. Marca.
29.	28. Lutego	15. Kwietnia.
30.	20. Lutego	7. Kwietnia.
31.	5. Lutego	23. Marca.
1232.	25. Lutego	11. Kwietnia.
33.	16. Lutego	3. Kwietnia.
34.	8. Lutego	23. Kwietnia.
35.	21. Lutego	8. Kwietnia.
1236.	13. Lutego	30. Marca.
7.	4. Marca	19. Kwietnia.
8.	17. Lutego	4. Kwietnia.
9.	9. Lutego	27. Marca.
1240.	29. Lutego	15. Kwietnia.
41.	13. Lutego	31. Marca.
42.	5. Marca	20. Kwietnia.
43.	25. Lutego	12. Kwietnia.
1244.	17. Lutego	3. Kwietnia. X
45.	1. Marca	16. Kwietnia.
46.	21. Lutego	8. Kwietnia.
47.	13. Lutego	31. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1248.	5. Marca.	19. Kwietnia.
49.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
50.	9. Lutego.	27. Marca.
51.	1. Marca.	16. Kwietnia.
1252.	14. Lutego.	31. Marca.
53.	5. Marca.	20. Kwietnia.
54.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
55.	10. Lutego.	28. Marca.
1256.	1. Marca.	16. Kwietnia.
57.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
58.	6. Lutego.	24. Marca.
59.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
1260.	18. Lutego.	4. Kwietnia.
61.	9. Marca.	24. Kwietnia.
62.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
63.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
1264.	5. Marca.	20. Kwietnia.
65.	13. Lutego.	5. Kwietnia.
66.	10. Lutego.	28. Marca.
67.	2. Marca.	17. Kwietnia.
1268.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
69.	6. Lutego.	24. Marca.
70.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
71.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1272.	9. Marca.	24. Kwietnia.
73.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
74.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
75.	27. Lutego.	14. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1276.	19. Lutego.	5. Kwietnia.
77.	10. Lutego.	28. Marca.
78.	2. Marca.	17. Kwietnia.
79.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
1280.	6. Marca.	21. Kwietnia.
81.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
82.	11. Lutego.	29. Marca.
83.	3. Marca.	18. Kwietnia.
1284.	23. Lutego.	9. Kwietnia.
85.	7. Lutego.	25. Marca.
86.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
87.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
1288.	11. Lutego.	28. Marca.
89.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
90.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
91.	7. Marca.	22. Kwietnia.
1292.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
93.	11. Lutego.	29. Marca.
94.	3. Marca.	18. Kwietnia.
95.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1296.	8. Lutego.	25. Marca.
97.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
98.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
99.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1300.	24. Lutego.	10. Kwietnia.
301.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
302.	7. Marca.	22. Kwietnia.
303.	20. Lutego.	7. Kwietnia.

R O K.	POPIELEC.	WIELKANOC.
1304.	12. Lutego.	29. Marca.
305.	3. Marca.	18. Kwietnia.
306.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
307.	8. Lutego.	26. Marca.
1308.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
309.	12. Lutego.	30. Marca.
10.	4. Marca.	19. Kwietnia.
11.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1312.	9. Lutego.	26. Marca.
13.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
14.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
15.	5. Lutego.	23. Marca.
1316.	25. Lutego.	11. Kwietnia.
7.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
8.	8. Marca.	23. Kwietnia.
9.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
1320.	13. Lutego.	30. Marca.
21.	4. Marca.	19. Kwietnia.
22.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
23.	9. Lutego.	27. Marca.
1324.	29. Lutego.	15. Kwietnia.
25.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
26.	5. Lutego.	23. Marca.
27.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
x 1328.	17. Lutego.	3. Kwietnia.
29.	8. Marca.	23. Kwietnia.
30.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
31.	13. Lutego.	31. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEB.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1332.	4. Marca.	19. Kwietnia.
33.	17. Lutego.	4. Kwietnia
34.	9. Lutego.	27. Marca.
35.	1. Marca.	16. Kwietnia.
1336.	14. Lutego.	31. Marca.
37.	5. Marca.	20. Kwietnia.
38.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
39.	10. Lutego.	28. Marca.
1340.	1. Marca.	16. Kwietnia.
41.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
42.	13. Lutego.	31. Marca.
43.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
1344.	18. Lutego.	4. Kwietnia.
45.	9. Lutego.	27. Marca.
46.	1. Marca.	16. Kwietnia.
47.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
1348.	5. Marca.	20. Kwietnia.
49.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
50.	10. Lutego.	28. Marca.
51.	2. Marca.	17. Kwietnia.
1352.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
53.	6. Lutego.	24. Marca.
54.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
55.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1356.	9. Marca.	24. Kwietnia.
57.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
58.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
59.	6. Marca.	21. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1360.	19. Lutego.	5. Kwietnia.
61.	10. Lutego.	28. Marca.
62.	2. Marca.	17. Kwietnia.
63.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
1364.	7. Lutego.	24. Marca.
65.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
66.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
67.	3. Marca.	18. Kwietnia.
1368.	23. Lutego.	9. Kwietnia.
69.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
70.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
71.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
1372.	11. Lutego.	28. Marca.
73.	2. Marca.	17. Kwietnia.
74.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
75.	7. Marca.	22. Kwietnia.
1376.	27. Lutego.	13. Kwietnia.
77.	11. Lutego.	29. Marca.
78.	3. Marca.	18. Kwietnia.
79.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
1380.	8. Lutego.	25. Marca.
81.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
82.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
83.	4. Lutego.	22. Marca.
1384.	24. Lutego.	10. Kwietnia.
85.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
86.	7. Marca.	22. Kwietnia.
87.	20. Lutego.	7. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1388.	12. Lutego.	29. Marca.
89.	3. Marca.	18. Kwietnia.
90.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
91.	8. Lutego.	26. Marca.
1392.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
93.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
94.	4. Marca.	19. Kwietnia.
95.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1396.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
97.	7. Marca.	22. Kwietnia.
98.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
99.	12. Lutego.	30. Marca.
1400.	3. Marca.	18. Kwietnia.
401.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
402.	8. Lutego.	26. Marca.
403.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1404.	13. Lutego.	30. Marca.
405.	4. Marca.	19. Kwietnia.
406.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
407.	9. Lutego.	27. Marca.
1408.	29. Lutego.	15. Kwietnia.
409.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
410.	5. Lutego.	23. Marca.
411.	25. Lutego.	12. Kwietnia. ✖
1412.	17. Lutego.	3. Kwietnia. ✖
13.	8. Marca.	23. Kwietnia.
14.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
15.	13. Lutego.	31. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
I416.	4. Marca.	19. Kwietnia.
17.	24. Lutego.	II. Kwietnia.
18.	9. Lutego.	27. Marca.
19.	I. Marca.	16. Kwietnia.
I420.	2I. Lutego.	7. Kwietnia.
2I.	5. Lutego.	23. Marca.
22.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
23.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
I424.	8. Marca.	23. Kwietnia.
25.	2I. Lutego.	8. Kwietnia.
26.	I3. Lutego.	31. Marca.
27.	5. Marca.	20. Kwietnia.
I428.	18. Lutego.	4. Kwietnia.
29.	9. Lutego.	27. Marca.
30.	I. Marca.	16. Kwietnia.
31.	I4. Lutego.	I. Kwietnia.
I432.	5. Marca.	20. Kwietnia.
33.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
34.	10. Lutego.	28. Marca.
35.	2. Marca.	17. Kwietnia.
I436.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
37.	I3. Lutego.	31. Marca.
38.	26. Lutego.	I3. Kwietnia.
39.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
I440.	10. Lutego.	27. Marca.
41.	I. Marca.	16. Kwietnia.
42.	I4. Lutego.	I. Kwietnia.
43.	6. Marca.	2I. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
I444.	26. Lutego.	12. Kwietnia.
45.	10. Lutego.	28. Marca.
46.	2. Marca.	17. Kwietnia.
47.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
I448.	7. Lutego.	24. Marca.
49.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
50.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
51.	10. Marca.	25. Kwietnia.
I452.	23. Lutego.	9. Kwietnia.
53.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
54.	6. Marca.	21. Kwietnia.
55.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
I456.	11. Lutego.	28. Marca.
57.	2. Marca.	17. Kwietnia.
58.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
59.	7. Lutego.	25. Marca.
I460.	27. Lutego.	13. Kwietnia.
61.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
62.	3. Marca.	18. Kwietnia.
63.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
I464.	15. Lutego.	1. Kwietnia.
65.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
66.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
67.	11. Lutego.	29. Marca.
I468.	2. Marca.	17. Kwietnia.
69.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
70.	7. Marca.	22. Kwietnia.
71.	27. Lutego.	14. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1472.	12. Lutego.	29. Marca.
73.	3. Marca.	18. Kwietnia.
74.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
75.	8. Lutego.	26. Marca.
1476.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
77.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
78.	4. Lutego.	22. Marca.
79.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1480.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
81.	7. Marca.	22. Kwietnia.
82.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
83.	12. Lutego.	30. Marca.
1484.	3. Marca.	18. Kwietnia.
85.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
86.	8. Lutego.	26. Marca.
87.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1488.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
89.	4. Marca.	19. Kwietnia.
90.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
91.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1492.	7. Marca.	22. Kwietnia.
93.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
94.	12. Lutego.	30. Marca.
95.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1496.	17. Lutego.	3. Kwietnia.
97.	8. Lutego.	26. Marca.
98.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
99.	13. Lutego.	31. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1500.	4. Marca.	19. Kwietnia.
501.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
502.	9. Lutego.	27. Marca.
503.	1. Marca.	16. Kwietnia.
1504.	21. Lutego.	7. Kwietnia.
505.	5. Lutego.	23. Marca.
506.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
507.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
1508.	8. Marca.	23. Kwietnia.
509.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
510.	13. Lutego.	31. Marca.
511.	5. Marca.	20. Kwietnia.
1512.	25. Lutego.	11. Kwietnia.
13.	9. Lutego.	27. Marca.
14.	1. Marca.	16. Kwietnia.
15.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
1516.	6. Lutego.	23. Marca.
17.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
18.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
19.	9. Marca.	24. Kwietnia.
1520.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
21.	13. Lutego.	31. Marca.
22.	5. Marca.	20. Kwietnia.
23.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1524.	10. Lutego.	27. Marca.
25.	1. Marca.	16. Kwietnia.
26.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
27.	6. Marca.	21. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1528.	26. Lutego.	12. Kwietnia.
29.	10. Lutego.	28. Marca.
30.	2. Marca.	17. Kwietnia.
31.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
1532.	14. Lutego.	31. Marca.
33.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
34.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
35.	10. Lutego.	28. Marca.
1536.	1. Marca.	16. Kwietnia.
37.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
38.	6. Marca.	21. Kwietnia.
39.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
1540.	11. Lutego.	28. Marca.
41.	2. Marca.	17. Kwietnia.
42.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
43.	7. Lutego.	25. Marca.
1544.	27. Lutego.	13. Kwietnia.
45.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
46.	10. Marca.	25. Kwietnia.
47.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
1548.	15. Lutego.	1. Kwietnia.
49.	6. Marca.	21. Kwietnia.
50.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
51.	11. Lutego.	29. Marca.
1552.	2. Marca.	17. Kwietnia.
53.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
54.	7. Lutego.	25. Marca.
55.	27. Lutego.	14. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1556.	19. Lutego.	5. Kwietnia.
57.	3. Marca.	18. Kwietnia.
58.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
59.	8. Lutego.	26. Marca.
1560.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
61.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
62.	11. Lutego.	29. Marca.
63.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1564.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
65.	7. Marca.	22. Kwietnia.
66.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
67.	12. Lutego.	30. Marca.
1568.	3. Marca.	18. Kwietnia.
69.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
70.	8. Lutego.	26. Marca.
71.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1572.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
73.	4. Marca.	22. Marca.
74.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
75.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1576.	7. Marca.	22. Kwietnia.
77.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
78.	12. Lutego.	30. Marca.
79.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1580.	17. Lutego.	3. Kwietnia. X
81.	8. Lutego.	26. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1582.	28. Lutego.	15. Kwiet.; (c)
83.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
1584.	15. Lutego.	1. Kwietnia.
85.	6. Marca.	21. Kwietnia.
86.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
87.	11. Lutego.	29. Marca.
1588.	2. Marca.	17. Kwietnia.
89.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
90.	7. Marca.	22. Kwietnia.
91.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
1592.	12. Lutego.	29. Marca.
93.	3. Marca.	18. Kwietnia.
94.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
95.	8. Lutego.	26. Marca.
1596.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
97.	19. Lutego.	6 Kwietnia.
98.	4. Lutego.	22. Marca.
99.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1600.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
601.	7. Marca.	22. Kwietnia.
602.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
603.	12. Lutego.	30. Marca.

(c) Lubo poprawa Kalendarza w tém roku nastąpiła, iak to Bulla Papieża Grzegorza XIII. zaleca, iednak Uroczystość Wielkanocna obchodzoną była podług daty tu położonéy; Kalendarz nowy obowiązywał dopiero od 4. Października tegoż roku, ogłoszenie zaś nastąpiło w Marcu.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1604.	3. Marca.	18. Kwietnia.
605.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
606.	8. Lutego.	26. Marca.
607.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1608.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
609.	4. Marca.	19. Kwietnia.
10.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
11.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1612.	7. Marca.	22. Kwietnia.
13.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
14.	12. Lutego.	30. Marca.
15.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1616.	17. Lutego.	3. Kwietnia.
17.	8. Lutego.	26. Marca.
18.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
19.	13. Lutego.	31. Marca.
1620.	4. Marca.	19. Kwietnia.
21.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
22.	9. Lutego.	27. Marca.
23.	1. Marca.	16. Kwietnia.
1624.	21. Lutego.	7. Kwietnia.
25.	12. Lutego.	30. Marca.
26.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
27.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
1628.	8. Marca.	23. Kwietnia.
29.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
30.	13. Lutego.	31. Marca.
31.	5. Marca.	20. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1632.	25. Lutego.	11. Kwietnia.
33.	9. Lutego.	27. Marca.
34.	1. Marca.	16. Kwietnia.
35.	21. Lutego.	8. Kwietnia
1636.	6. Lutego.	23. Marca.
37.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
38.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
39.	9. Marca.	24. Marca.
1640.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
41.	13. Lutego.	31. Marca.
42.	5. Marca.	20. Kwietnia.
43.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1644.	10. Lutego.	27. Marca.
45.	1. Marca.	16. Kwietnia.
46.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
47.	6. Marca.	21. Kwietnia.
1648.	26. Lutego.	12. Kwietnia.
49.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
50.	2. Marca.	17. Kwietnia.
51.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
1652.	14. Lutego.	31. Marca.
53.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
54.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
55.	10. Lutego.	28. Marca.
1656.	1. Marca.	16. Kwietnia.
57.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
58.	6. Marca.	21. Kwietnia.
59.	26. Lutego.	13. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1660.	11. Lutego.	28. Marca.
61.	2. Marca.	17. Kwietnia.
62.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
63.	7. Lutego.	25. Marca.
1664.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
65.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
66.	10. Marca.	25. Kwietnia.
67.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
1668.	15. Lutego.	1. Kwietnia.
69.	6. Marca.	21. Kwietnia.
70.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
71.	11. Lutego.	29. Marca.
1672.	2. Marca.	17. Kwietnia.
73.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
74.	7. Lutego.	25. Marca.
75.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
1676.	19. Lutego.	5. Kwietnia.
77.	3. Marca.	18. Kwietnia.
78.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
79.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
1680.	6. Marca.	21. Kwietnia.
81.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
82.	11. Lutego.	29. Marca.
83.	3. Marca.	18. Kwietnia.
1684.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
85.	7. Marca.	22. Kwietnia.
86.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
87.	12. Lutego.	30. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1688.	3. Marca.	18. Kwietnia.
89.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
90.	8. Lutego.	26. Marca.
91.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1692.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
93.	4. Lutego.	22. Marca.
94.	24. Lutego.	II. Kwietnia.
95.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1696.	7. Marca.	22. Kwietnia.
97.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
98.	12. Lutego.	30. Marca.
99.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1700.	24. Lutego.	10. Kwietnia.
701.	9. Lutego.	27. Marca.
702.	1. Marca.	16. Kwietnia.
703.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
1704.	6. Lutego.	23. Marca.
705.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
706.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
707.	2. Marca.	17. Kwietnia.
1708.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
709.	13. Lutego.	31. Marca.
710.	5. Marca.	20. Kwietnia.
711.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1712.	10. Lutego.	27. Marca.
13.	1. Marca.	16. Kwietnia.
14.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
15.	6. Marca.	21. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1716.	26. Lutego.	12. Kwietnia.
17.	10. Lutego.	28. Marca.
18.	2. Marca.	17. Kwietnia.
19.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
1720.	14. Lutego.	31. Marca.
21.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
22.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
23.	10. Lutego.	28. Marca.
1724.	1. Marca.	16. Kwietnia.
25.	14. Lutego.	1. Kwietnia.
26.	6. Marca.	21. Kwietnia.
27.	26. Lutego.	13. Kwietnia.
1728.	11. Lutego.	28. Marca.
29.	2. Marca.	17. Kwietnia.
30.	22. Lutego.	9. Kwietnia.
31.	7. Lutego.	25. Marca.
1732.	27. Lutego.	13. Kwietnia.
33.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
34.	10. Marca.	25. Kwietnia.
35.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
1736.	15. Lutego.	1. Kwietnia.
37.	6. Marca.	21. Kwietnia.
38.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
39.	11. Lutego.	29. Marca.
1740.	2. Marca.	17. Kwietnia.
41.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
42.	7. Lutego.	25. Marca.
43.	27. Lutego.	14. Kwietnia.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1744.	12. Lutego.	5. Kwietnia.
45.	3. Marca.	18. Kwietnia.
46.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
47.	15. Lutego.	2. Kwietnia.
1748.	28. Lutego.	14. Kwietnia.
49.	19. Lutego.	6. Kwietnia.
50.	11. Lutego.	29. Marca.
51.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
1752.	16. Lutego.	2. Kwietnia.
53.	7. Marca.	22. Kwietnia.
54.	27. Lutego.	14. Kwietnia.
55.	12. Lutego.	30. Marca.
1756.	3. Marca.	18. Kwietnia.
57.	23. Lutego.	10. Kwietnia.
58.	8. Lutego.	26. Marca.
59.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
1760.	20. Lutego.	6. Kwietnia.
61.	4. Lutego.	22. Marca.
62.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
63.	16. Lutego.	3. Kwietnia.
1764.	7. Marca.	22. Kwietnia.
65.	20. Lutego.	7. Kwietnia.
66.	12. Lutego.	30. Marca.
67.	4. Marca.	19. Kwietnia.
1768.	17. Lutego.	3. Kwietnia.
69.	8. Lutego.	26. Marca.
70.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
71.	13. Lutego.	31. Marca.

<i>R O K.</i>	<i>POPIELEC.</i>	<i>WIELKANOC.</i>
1772.	4. Marca.	19. Kwietnia.
73.	24. Lutego.	11. Kwietnia.
74.	16. Lutego.	3. Kwietnia
75.	1. Marca.	16. Kwietnia.
1776.	21. Lutego.	7. Kwietnia.
77.	12. Lutego.	30. Marca.
78.	4. Marca.	19. Kwietnia.
79.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
1780.	9. Lutego.	26. Marca.
81.	28. Lutego.	15. Kwietnia.
82.	13. Lutego.	31. Marca.
83.	5. Marca.	20. Kwietnia.
1784.	25. Lutego.	11. Kwietnia.
85.	9. Lutego.	27. Marca.
86.	1. Marca.	16. Kwietnia.
87.	21. Lutego.	8. Kwietnia.
1788.	6. Lutego.	23. Marca.
89.	25. Lutego.	12. Kwietnia.
90.	17. Lutego.	4. Kwietnia.
91.	9. Marca.	24. Kwietnia.
1792.	22. Lutego.	8. Kwietnia.
93.	13. Lutego.	31. Marca.
94.	5. Marca.	20. Kwietnia.
95.	18. Lutego.	5. Kwietnia.
1796.	10. Lutego.	27. Marca.
97.	1. Marca.	16. Kwietnia.

R O K.	POPIELEC.	WIELKANOC.
98.	21. Lutego.	8. Kwietnia
99.	6. Lutego.	24. Marca.
1800.	26. Lutego.	13. Kwiet:(d)

Popielec nazywano *Cinis*, albo *dies Cinerum*, po reformie zaś Kalendarza na Urzędowych pismach w ten dzień wydanych, wyrażano, *primus dies Quadragesimae*. Wielkanoc podług nazwania Kościelnego *Pascha*, albo *Dominica Resurrectionis*; dnie od Uroczystości Zmartwychwstania rachowane kładziono tak iak przy innych Niedzielach, *np. datum Feria Quinta post Dominicam Paschae* i tém podobnie.

Święta wszelkie dnie i Niedziele na dwie części dzielimy, pierwsze przed Wielkanocą i te rachują się od Popielca, a drugie od dnia Zmartwychwstania P.

-
- (d) Wyszukanie dwóch dni w tabelli umieszczonych nastąpiło podług reguły podanej przez Gausa i porównane z Rytuałami od 14. wieku do końca 18.

Niedziele przed Wielkanocą razem z liczbą dni odległych od Popielca.

Dominica Invocabit Niedziela wstępna dni 4.

Reminiscere Niedziela sucha dni 11.

Oculi Niedziela głucha dni 18.

Laetare Srodopostna dni 25.

Judica Biała dni 32.

Ramīs Palmarum Kwietnia dni 39.

Feria Quinta Magna Wielki Czwartek.

Feria Sexta Magna Wielki Piątek.

Sabbatho magno Wielka Sobota.

Niektóre z tych Uroczystości przypadają w Lutym i inne w Marcu, lub na początku Kwietnia.

Pierwsze pięć Niedzieli nazywano od wyrazów rozpoczynających ofiarę Mszy Świętej; Szósta zaś, Kwietnia *Palmarum* od poświęcenia Palm w Kościele (e).

(e) Nazwanie po polsku pięciu Niedzieli nie pochodzi jak każdemu znawcy wiadomo z przekładu Łacińskiego, ale z innych powodów. Niedzie-

Daty iakichkolwiek Pism Urzędowych wydanych w ciągu którego tygodnia pomiędzy iedną Niedzielą a drugą, wyrażane *post*, albo *ante*, tak *np.* *Feria tertia post Dominicam Oculi*, albo *Sabbatho ante Dominicam Iudica*. i tak następnie.

Ia wstępna tak była nazwaną od rozpoczęcia czyli wstępu obrzędu rozpamiętywania Męki J. CHRYSZTUSA to iest Passyi, które po parafiach w tę Niedzielę się rozpoczynały.

Niedziela Sucha od zachowania umiarkowania w jedzeniu i napoiu czyli suszenia w ciągu postu.

O przywróceniu mowy niememu i głuchego uzdrowieniu treść Ewangelii na trzecią Niedzielę postu przypadającą, nadała iey nazwisko.

Niedziela Srodopostna, przypada w środku postu.

Niedziela Biała. Katechumeni, ieszcze nieochrzczeni przybrani w białe szaty wprowadzani byli w początkach Chrześcijaństwa do Kościoła dla słuchania Nauk; u nas późniéy młodzież przystępująca po raz pierwszy w tę Niedzielę do Spowiedzi w takiej szaty przyodziana, na znak niewinności, dała powód do iey nazwania.

Cały przepis do wynalezienia w każdym roku którejkolwiek Niedzieli tu położony jest następujący.

Do dnia popielcowego z tego roku z którego chcesz znaleźć Niedzielę dodaj liczbę dni przy niej położoną.

Weźmy to w przykładzie:

Ist pismo datowane *Feria secunda post Dominicam Invocabit anno 1600* w Poniedziałek po Niedzieli Wstępney.

Dla oznaczenia którego dnia było to pismo wydane podług terazniejszego Kalendarza, szukam w tablicy dnia popielcowego z tego roku i znajduję że był obchodzony 16 Lutego. Do 16 dodaję liczbę dni położonych przy Niedzieli wstępney którą jest 4

$$\begin{array}{r} 16 \\ 4 \\ \hline \text{razem} \quad 20 \end{array}$$

Ze zas Pismo nazajutrz wydane było po téy Niedzieli, będzie zatem 21. Lutego.

Inny przykład.

Iest przywilej z roku 1618 datowany *Feria quarta post Dominicam Oculi*: w Srodę po Niedzieli Głuchey.

Równie iak w poprzedzającym razie szukam w Tablicy którego dnia przypadał Popielec, i znajduję że był 28 Lutego.
przy Niedzieli *Oculi* 18 dni
będzie razem 46

A ponieważ Luty ma 28 tylko dni,
odeymię zatem 28

Zostanie się 18 dni na miesiąc następujący to iest Marzec; 18 oznacza mi Niedzielę znalezioną, a że przywilej iest w Srodę po niej, więc do liczby znalezionej dodaię

18
dni 3

będzie 21 Marca.

Pamiętać na to należy że kiedy Summa z dodania przechodzi liczbę dni miesiąca Lutego potrzeba odjąć

od niej w roku zwyczajnym 28 dni,
w przestępnym zaś 29 a pozostałość
rachować na miesiąc następujący.

Niekiedy liczba z dodania prze-
chodzi liczbę dwóch miesięcy, po od-
jęciu dni na Luty

na Marzec

28

31

Czyli dni razem wziętych 59

reszta pozostała będzie na trzeci Mie-
siąc.

Tak np. szukam Niedzieli Kwie-
tniej w roku 1607, znajduję w Ta-
blicy że Popielec przypada 28 Lu-
tego: do dni 28 dodaję liczbę dni po-
łożonych przy Niedzieli Kwietniej
którą jest 39.

28

39

będzie zatem 67

Rok ten nie jest przestępny: odey-
mię na Luty dni

28

na Marzec 31

Czyli razem dni 59

od 67

59

Zostaje 8 dni na Miesiąc trzeci to jest
Kwiecień.

Chcąc znaleźć trzy dni Wielkiego Tygodnia, każdy łatwo dojdzie odejmując od dnia Wielkanocnego, na Wielki Czwartek trzy, na Wielki Piątek dwa, na Wielką Sobotę dzień jeden.

Jeżeli Wielkanoc przypada np. 7 Kwietnia, Wielki Czwartek 4. tegoż Miesiąca i tak podobnie.

Niedziele i Uroczystości przypadające każdego roku po Wielkieynocy.

Dominica Conductus Niedziela przewodnia przypada w dni 7
Misericordiae Niedziela druga po Wielkieynocy dni 14
Jubilae Niedziela trzecia po Wielkieynocy dni 21
Cantate Niedziela czwarta po Wielkieynocy dni 28
Rogationum Niedziela piąta po Wielkieynocy albo Krzyżowa dni 35

Po niej trzy dni Krzyżowe.

Feria secunda Rogationum
Poniedziałek. w dni 36

Feria tertia Rogationum
Wtorek. dni 37

Vigilia Ascensionis Sroda Wi-
gilia Wniebowstąpie: Pan: dni 38

Festum Ascensionis Wniebo-
wstąpienie. dni 39

Dominica Exaudi albo *infra*
octavam Ascensionis
Niedziela szósta po Wiel-
kieynocy. dni 42

Dominica Pentecosten Niedzie.
la Święteczna dni 49

Festum SSS. Trinitatis Świę:
Troycy dni 56

Solemnitas Corporis Christi
Uroczystość Bożego Ciała dni 60

Aby wyznać datę iakiego pisma
wyrażoną podług Niedzieli lub inne-
go niestałego Święta, należy się na-
przód przekonać, czy ten dzień, Nie-

dziela lub Święto przypada po Wielkieynocy, a kiedy znaydziesz że tak iest, zobacz którego dnia przypadała w tym roku Wielkanoc, z którego masz pismo, i podobnie iak na karcie 40, do Wielkieynocy doday liczbę dni przy Niedzieli lub Święcie położoną; a ilość z dodania pokaże ci dzień szukany.

Oto iest przykład.

Mam pismo z roku 1703 datowane *Feria secunda post Dominicam Conductus*: patrzę Wielkanoc tego roku przypada 8 Kwietnia, dodaię do tego dni 7 położonych przy Niedz: będzie 15 na Niedziele szukana.

A że pismo było nazajutrz po tej Niedzieli przeto' dnia 16 Kwietnia.

Jeżeli się zdarzy więcey dni niżeli iest w Miesiącu z dodania dnia Wielkieynocy do szukanego Święta, należy odiać tyle, ile poprzedzaiący Miesiąc miał w sobie dni.

I tak naprzykład:

Szukamy Uroczystości Bożego
Ciała w roku 1621; w nim Wielkanoc
przypada dni: 11 Kwietnia: dodaję lic-
bę położoną 60 przy szukaney Uro-
czysto. będz: 71.

A że Kwiecień ma 30
 May 31

Będzie razem z dodania dni 61. Dni te
odeymię od 71
 61

Pozostanie się 10 na Miesiąc
Czerwiec.

I tak podobnie wszystko z ła-
twością każdy wynaleźć może.

Akta Duchownych wychodzące z
Kancelaryi Biskupich, Konsystor-
skich, Officyałow datowane były w
ciągu roku tak iak wszelkie inne pi-
sma podług Świąt przypadających w
pewnych nieodmiennych dniach i
miesiącach; iednak oprócz przytocz-
nych na początku tego pisma, używa-
li Świąt z całego Kalendarza, które

w Sądownictwie (iakiśmy mówili wyżej nie miały miejsca). Niestale zaś Święta zgadzaia się zupełnie co do Uroczystości położonych w Tabelli, odmienne tylko nazwanie niektórych Niedzieli i małe dodatki są następujące.

Oprócz Niedzieli przed i po Wielkieynocy kładziono:

Dominica Septuagesima Siedm-
dziesiątnica albo Niedziela
Starozapustna (f) przed
Popielcem na dni 17

Dominica Sexagesima Niedzie-
la Sześćdziesiątnica albo
Mięsupustna na dni 10

Dominica Quinquagesima Nie-
dziela Pięćdziesiątnica al-
bo Zapustna na dni 3
Chcąc, znaleźć Niedzielę przed
Popielcem wyrażoną: należy tyle dni

(f) W dawniejszych czasach post rozpoczynał się od téy Niedzieli w całym Chrześcijaństwie.

odiąć od Popielca ile jest przy Niedzieli położonych, iak nam przykład objaśnia.

Iest pismo z roku 1450 w Niedzieli Siedmdziesiątnicę datowane; w Tablicy szukam dnia Popielcowego i znajduję 18 Lutego, i
po odjęciu 17 dni

Wypada 1 dzień szukany
czyli Starozapustna pierwszego Luteg:

Kiedy liczba dni położona przy Niedzieli iest większą od dnia wyrażającego Popielec; natenczas z poprzedzającego Miesiąca dnie dodaię do liczby dni przy Popielcu i dopiero odiać należy liczbę dnia szukango.

I tak naprzykład:

Iest pismo z roku 1530 datowane w Poniedziałek po Niedzieli Mięso-pustnéy, *Feria secunda post Dominicam Sexagesimam.*

Szukam którego dnia przypada w tym roku Popielec i znajduję w Tablicy z Marca.

Przy Niedzieli tu wyrażonéy jest liczba 10: Luty miał dni w roku
zwyczajnym 28
w Marcu upłynęło dni 2

Razem dni 30. Od tych
odeymię liczbę dni 10
a przypadniemi Niedziela 20 Lutego
szukana: że zaś pismo było w Po-
niedziałek więc 21 Lutego.

Po dniu Popielcowym idą Niedziele
tym samym porządkiem iak na karcie
37, ale każda z nich nazywa się *Domi-
nica Quadragesimae prima, sęconda,
tertia quarta, Passionis, Palmarum.*

Niedziele po Wielkieynocy przy-
padające nazywają się *Dominicae
post Pascham*; wyjąwszy pierwszą
Niedzielę, którą *Dominica in Albis*
albo *Quasi modo* nazywają.

Oprócz dni i Niedziel wyrażo-
nych znajdziemy daty cztery razy
do roku przypadających Suchednięna
zwanych *Quatuor Tempora.*

Przypadaia one pierwszy raz po Niedzieli pierwszey postu i nazywaią się *Quatuor Tempora Quadragesimae*.

Drugi raz po Niedzieli Swiętczney czyli Zielonych Swiętkach i nazywaią się *Quatuor Tempora Pentecostes*.

Trzeci raz po Uroczystości podwyższenia S. Krzyża i nazywaią się *Quatuor Tempora Septembris*.

Czwarty raz po Niedzieli trzeciej Adventu i nazywaią się *Quatuor Tempora Adventus*.

Trwaią iak wiadomo trzy dni po sobie następujące , Sroda, Piątek i Sobota.

W wynaydywaniu *quatuor Temporum* podobnie się postępuie, szukaiąc naybliższego dnia przy nich tak w Swiętach stałych, iako też ruchomych położonego.

151-

46.484

15-

7

of 34942

12/2/59

